

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

1.1.1 ลักษณะของภาษาไทยและปัญหา

ในการเขียนข้อความภาษาไทยนั้น แต่ละคำในประโยคจะเขียนติดต่อกันไป โดยไม่มีช่องว่างแยกแต่ละคำเหมือนในภาษาอังกฤษ ลักษณะเช่นนี้ทำให้การประมวลผลภาษาไทยด้วยคอมพิวเตอร์ ประสบปัญหาพอสมควร เช่น การจัดหลังให้ด้านขวาของบรรทัดตรงกัน ในโปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทย (Thai word processor) การทำดัชนี (indexing) รวมทั้งงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อความทางภาษา (language parsing) เช่น การแปลภาษาด้วยเครื่อง (machine translation) (Keretho, 1983) หรือการประมวลผลภาษารธรรมชาติ (natural language processing) เป็นต้น

1.1.2 การตัดคำกับโปรแกรมประมวลผลคำ

การพัฒนาขั้นตอนวิธี (algorithm) การตัดคำภาษาไทยนั้น ได้มีการพัฒนามาเป็นเวลานานแล้ว โดยจะพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมประมวลผลคำ ดังนั้น โปรแกรมประมวลผลคำภาษาไทยแต่ละตัว ก็จะมีขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทยเป็นของตัวเอง และฝังตัวอยู่ในโปรแกรมประมวลผลคำ

ลักษณะของการที่ขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทย ถูกมองเป็นส่วนประกอบของโปรแกรมประมวลผลคำ ทำให้เกิดปัญหา คือ

1. การพัฒนาขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทย จะเกิดขึ้นเมื่อมีการพัฒนาตัวโปรแกรมประมวลผลคำเท่านั้น ทำให้พัฒนาได้ช้า และไม่ใช่อิสระ
2. การนำขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทยไปใช้ในโปรแกรมประยุกต์ (application Program) อื่น นอกเหนือจากโปรแกรมประมวลผลคำทำได้ยาก เนื่องจากลักษณะการติดต่อกับขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทย มักจะต้องใช้โครงสร้างข้อมูล (data

structure) ที่เป็นลักษณะเฉพาะของ โปรแกรมประมวลผลคำ เช่น ต้องสงตำแหน่งของกั้นหน้าขวา (right margin) ไปให้ขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทยด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

พัฒนาส่วนเชื่อมโยง (interface) และโปรแกรมอรรถประโยชน์ (utilities) เพื่อเอื้ออำนวยต่อการตัดคำในภาษาไทย โดยมีองค์ประกอบที่จะพิจารณาคือ

1. พัฒนาส่วนเชื่อมโยงระหว่างมอดูลของขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทยกับโปรแกรมที่นำผลของการตัดคำภาษาไทยไปใช้ ในลักษณะที่มีความยืดหยุ่นสูงเพื่อที่จะสามารถนำมอดูลการตัดคำนั้นไปใช้ได้โดยสะดวก กับทุกๆ โปรแกรมประยุกต์
2. พัฒนาขั้นตอนวิธีในการแทรกอักขระแบ่งคำ (separator) หลังคำที่ถูกตัด โดยไม่ให้สับสนกับข้อมูลจริง รวมทั้งพัฒนาขั้นตอนวิธีที่จะแยกอักขระแบ่งคำออก เพื่อให้เหลือแต่ข้อมูลจริง
3. พัฒนาส่วนเชื่อมโยงระดับสูง เพื่อเสริมส่วนเชื่อมโยงที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 2 เพื่อให้สะดวกต่อการเขียน โปรแกรมประยุกต์เพื่อเรียกใช้ระบบตัดคำ

1.3 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1. ขั้นตอนวิธีการตัดคำที่ใช้ทดลอง จะเป็นขั้นตอนวิธีการตัดคำที่ใช้ในโปรแกรม CU-writer โดยสามารถเปลี่ยนไปใช้ขั้นตอนวิธีการตัดคำอื่นได้
2. การพัฒนาส่วนเชื่อมโยงของขั้นตอนวิธีการตัดคำ จะไม่เกี่ยวข้องกับเปอร์เซ็นต์ของความถูกต้องในการตัดคำของขั้นตอนวิธีการตัดคำภาษาไทยที่นำมาใช้
3. รหัสภาษาไทยที่ใช้ จะใช้รหัสของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ส.ม.อ.)
4. การกำหนดส่วนเชื่อมโยงและการพัฒนาโปรแกรมอรรถประโยชน์ จะอยู่ภายใต้ระบบภาษาซี (C language) เนื่องจากมีความยืดหยุ่นสูงและเป็นภาษาที่ใช้ในการพัฒนา

โปรแกรมบรรณประโยชน์บนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และสามารถโยกย้ายไปใช้ได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์หลาย ๆ แบบ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์

1. เป็นแนวทางให้เกิดแบบแผนซึ่งเป็นมาตรฐาน เพื่อให้ผู้ที่พัฒนาขั้นตอนวิธีการตัดคำและโปรแกรมประยุกต์ สามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. ส่วนเชื่อมโยงและโปรแกรมสนับสนุนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปทดลองใช้ในงานจริง
3. สามารถได้ผลตอบสนองจากการใช้จริง ทำให้เข้าใจกลไกและธรรมชาติของการใช้ส่วนเชื่อมโยงขั้นตอนวิธีการตัดคำ

1.5 เนื้อหาของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาตัวเชื่อมโยงขั้นตอนวิธีการตัดคำและการแทรกอักขระแบ่งคำ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นบทดังนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขต และเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

บทที่ 2 กล่าวถึง รูปแบบของขั้นตอนวิธีการตัดคำ และการนำไปใช้งาน

บทที่ 3 กล่าวถึง การออกแบบตัวเชื่อมโยงขั้นตอนวิธีการตัดคำ

บทที่ 4 กล่าวถึง ลักษณะของอักขระแบ่งคำ และนโยบายในการเลือกอักขระแบ่งคำ

บทที่ 5 กล่าวถึง การออกแบบขั้นตอนวิธี การแทรกและตรวจรู้อักขระแบ่งคำ

บทที่ 6 กล่าวถึง การออกแบบฟังก์ชันบรรณประโยชน์

บทที่ 7 สรุปผลการทำวิทยานิพนธ์ และข้อเสนอแนะ